

İKİNCİ BÖLÜM KARAR

RAZİYE KOÇAŞ BAŞVURUSU

Başvuru Numarası : 2014/16794
Karar Tarihi : 12/1/2017

Başkan : Engin YILDIRIM
Üyeler : Recep KÖMÜRCÜ
Celal Mümtaz AKINCI
Muammer TOPAL
Recai AKYEL
Raportör : Şermin BİRTANE
Başvurucu : Raziye KOÇAŞ

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, zorunlu ikinci bölge görevi kapsamında eşin görev yaptığı yerden başka yere yapılan atama işlemi nedeniyle ailenin korunması ve aile hayatına saygı hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 23/10/2014 tarihinde Kocaeli 2. İdare Mahkemesi vasıtasıyla yapılmıştır. Başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesi neticesinde başvurunun Komisyona sunulmasına engel teşkil edecek bir eksikliğin bulunmadığı tespit edilmiştir.

3. İkinci Bölüm Birinci Komisyonunca 31/3/2015 tarihinde, başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

4. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için 25/3/2016 tarihinde Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüş bildirmemiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

A. Olaylar

5. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ve Ulusal Yargı Sistemi (UYAP) ile erişilen bilgi ve belgeler çerçevesinde ilgili olaylar özetle şöyledir:

6. Başvurucu, polis memuru olup hizmet cetvelindeki bilgilere göre 24/6/1998 tarihinde Çanakkale ilinde göreve başlamış; 1999 ile 2011 yılları arasında İzmir ilinde, 2011 yılından itibaren Kocaeli ili Başiskele ilçesinde görev yapmıştır.

7. Başvurucu Kocaeli ili Başiskele İlçe Emniyet Müdürlüğünde polis memuru olarak görev yapmakta iken 11/2/2013 tarihinde tebliğ edilen yazıyla "şark görevi" olarak da adlandırılan Emniyet Teşkilatı ikinci bölgeye dâhil illere zorunlu

hizmet sırasının geldiği kendisine bildirilmiştir. Bu doğrultuda başvurucu sırasıyla Elazığ, Van, Erzurum, Ağrı, Ardahan, Kars ve Gümüşhane illerini içeren yedi tercihte bulunarak atama talebinde bulunmuştur.

8. 3/5/2013 tarihinde başvurucu, ikinci bölgede birinci kez zorunlu görev kapsamında birinci tercihi olan Elazığ İl Emniyet Müdürlüğüne atanmıştır. İşlem tarihi itibarıyla anılan ilde zorunlu görev süresi üç yıl olarak belirlenmiştir.

9. Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Kara Araçları Bakım Merkezi Komutanlığı tarafından düzenlenen 20/10/2014 tarihli görev belgesine göre başvurunun eşi, Kocaeli ili Başiskele ilçesinde Kara Araçları Bakım Merkezi Komutanlığı İşletme Müdürü kadrosunda yüzbaşı rütbesiyle subay olarak görev yapmaktadır.

10. 11/9/1992 tarihli ve 21342 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Emniyet Hizmetleri Sınıfı Mensupları Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nde, ikinci bölge kapsamındaki iller Adıyaman, Ağrı, Ardahan, Artvin, Bayburt, Batman, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Gümüşhane, Hakkari, Iğdır, Kars, Mardin, Muş, Siirt, Sivas, Şanlıurfa, Şırnak, Tunceli, Van olarak belirtilmiştir.

11. Emniyet Genel Müdürlüğüne Deniz Kuvvetleri Komutanlığına hitaben gönderilen 27/2/2013 tarihli ve 500051 sayılı yazıda, aile bütünlüğünün korunması amacıyla Mayıs-Haziran 2013 tarihinde zorunlu atamaya tabi Emniyet Genel Müdürlüğü personeli ile evli bulunan Deniz Kuvvetleri Komutanlığı personelinin yazı ekinde bildirilen illerden hangilerinde görevlendirilebileceğinin bildirilmesi istenmiştir. Söz konusu yazıda Emniyet Hizmetleri Sınıfı Mensupları Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin 23. maddesinin beşinci fıkrasında yer alan "*Bu Yönetmelikte öngörülen mazeretler dahil, her ne sebeple olursa olsun ikinci bölge hizmetinden sarfınazar edilemez.*" hükmünün de gözönünde bulundurulması istenmiştir.

12. Deniz Kuvvetleri Komutanlığının Emniyet Genel Müdürlüğüne cevaben gönderdiği 7/5/2013 tarihli ve 59044 sayılı yazısında başvurunun eşinin, başvurunun atandığı bölgeye yakın olan Gölcük, Karadeniz Ereğli ve Ankara illerine atanabileceği bildirilmiştir.

13. Başvurucu; Deniz Kuvvetleri Komutanlığının, Emniyet Teşkilatı ikinci bölge kapsamındaki il ve ilçelerde kadrosu bulunmadığını, eşinin Elazığ iline atanmasının mümkün olmadığını, iki çocuğuyla birlikte Elazığ'da eşinden uzakta yaşamak zorunda olması nedeniyle aile birliğinin bozulduğunu, eş durumu özrünün dikkate alınmadığını ileri sürerek atama işleminin iptali istemiyle dava açmıştır.

14. Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından verilen 1/7/2013 tarihli savunma dilekçesinde, başvurunun ikinci bölge görevinin eş durumu mazereti nedeniyle 2004-2012 yılları arasında her yıl olmak üzere toplam dokuz kez ertelendiği bildirilmiştir. Savunmada, 27/3/2012 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Yönetmelik değişikliği uyarınca emniyet personeline ikinci kez ikinci bölge hizmeti yükümlülüğünün getirildiği, başvuru ile birlikte mezun olan personelden bir kısmının ikinci kez ikinci bölge hizmeti ifa etmelerine karşın başvurunun on beş yıllık meslek hayatı boyunca ikinci bölge hizmetini hiç ifa etmemiş olmasının değerlendirilmesi gerektiği, ayrıca aile birliğinin korunması maksadıyla söz konusu atamanın yapılmasından önce başvurunun eşinin görev yaptığı Kurumla koordinasyonun da kurulduğu ifade edilmiştir.

15. Kocaeli 2. İdare Mahkemesi 17/7/2013 tarihli kararıyla yürütmenin durdurulması istemini reddetmiş; buna yapılan itiraz üzerine Sakarya Bölge İdare

Mahkemesi, Anayasa'nın 41. maddesi ve naklen atanma ile ilgili 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda yer alan düzenlemeler uyarınca ailenin korunması ilkesinin gereği olarak farklı kurumlarda çalışan eşler yönünden kurumlar arası koordinasyonun sağlanarak aynı veya yakın yere nakil işlemi yapılmasının idare için bir yükümlülük olduğu, bu yükümlülüğün başvurunun eşinin görevli olduğu yerde bırakılmasını gerekli kıldığı, atamanın başvurunun aile birliğini doğrudan etkiler nitelikte olduğu gerekçeleriyle işlemin yürütülmesinin durdurulmasına karar vermiştir.

16. Bu karar gereğince idare tarafından başvurunun Kocaeli'ndeki görev yerinde bırakılması yönünde işlem tesis edilmekle birlikte 30/10/2013 tarihli atama onayı ile emniyet hizmetleri sınıfından genel idare hizmetleri sınıfına geçirilmek suretiyle unvan ve sınıfı resen değiştirilmiştir.

17. Kocaeli 2. İdare Mahkemesinin 6/11/2013 tarihli ve E.2013/603, K.2013/1050 sayılı kararıyla Elazığ iline atamaya ilişkin dava reddedilmiştir. Kararın gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

“Dava dosyasının incelenmesinden; 1998 yılında Çanakkale İli'nde polis memuru olarak göreve başlayan, 1999-2011 yılları arasında İzmir İli, Foça İlçesi'nde; 2011 yılından itibaren de, Kocaeli İli, Başiskele İlçesi'nde görev yapan davacının, eş durumu (eşinin Deniz Kuvvetleri Komutanlığı emrinde Subay olması) nedeniyle ikinci bölge hizmetinin daha önce dokuz kez ertelendiği, 2013 yılı genel atama döneminde erteleme talebinde bulunmadığı, ikinci bölge birinci görevini tamamlaması için atanmak üzere birinci sırada tercih ettiği Elazığ İl Emniyet Müdürlüğü emrine dava konusu işleme atanması üzerine de bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bu duruma göre; belli bir statüye girmeyi kabul eden bir kişinin bu statü için geçerli kurallara uymasının zorunlu olduğu, bir kamu görevlisinin eş durumu nedeniyle atanma veya yerinde bırakılma talebinde bulunması halinde, sadece eş durumunun değil, hizmet gereklerinin de gözetilmesinin gerektiği, esasen bu yönde bir değerlendirmenin, hizmet verimliliğinin sağlanması ve etkin bir yönetim için zorunlu bulunduğu da dikkate alındığında, yukarıda yer verilen Yönetmelik maddelerine göre, Emniyet Hizmetleri Sınıfı mensubu olarak görev yapanların en az bir defa ikinci bölgede hizmet görmelerinin Yönetmelikte bulunan mazeretler söz konusu olsa dahi zorunlu olduğunun ve eş durumu sebebiyle ikinci bölgeye gidemeyeceği belgelenenler hakkında Yönetmeliğin 39 uncu maddesinin (b) bendinin uygulanacağına kurala bağlanmış olması karşısında davacının zorunlu bölge hizmetini tamamlamak üzere birinci sırada tercih ettiği Elazığ İl Emniyet Müdürlüğü emrine atanmasına ilişkin dava konusu işlemde kamu yararı ve hizmet gerekleri yönünden hukuka ve mevzuata aykırılık bulunmamıştır. ”

18. Söz konusu karar, Danıştay 5. Dairesinin 27/6/2014 tarihli ve E.2013/10522, K.2014/5527 sayılı kararıyla onanmıştır.

19. Nihai karar, başvurucuya 1/10/2014 tarihinde tebliğ edilmiştir. Başvurucu 23/10/2014 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

20. Öte yandan başvurucu, sınıf ve unvan değişikliği yapılarak genel idare hizmetleri sınıfına geçirilmesine ilişkin işleme karşı dava açmış ve Kocaeli 1. İdare

Mahkemesi 6/3/2014 tarihli ve E.2013/1363 sayılı kararıyla yürütmenin durdurulmasına karar vermiştir. Bu karara karşı yapılan itiraz Sakarya Bölge İdare Mahkemesinin 30/4/2014 tarihli ve 2014/402 sayılı kararıyla reddolunmuştur.

21. Yürütmenin durdurulması kararı uyarınca başvuru, emniyet hizmetleri sınıfına geçirilmiş ancak 2/4/2014 tarihli onay ile ikinci kez Elazığ iline ataması gerçekleştirilmiştir.

22. Başvurucunun genel idare hizmetleri sınıfına geçirilmesi işlemine karşı açtığı dava sonucunda Kocaeli 1. İdare Mahkemesinin 31/10/2014 tarihli ve E.2013/1363, K.2014/1170 sayılı kararıyla Elazığ iline yapılan atamasının iptali istemiyle açtığı davada, Kocaeli 2. İdare Mahkemesince davanın reddine karar verilmesi sonrasında Elazığ'a atama işleminin hâlen yürürlükte olduğu, bu işlemin uygulanmasını engelleyecek herhangi bir yargı kararı bulunmadığı ve başvurucunun emniyet hizmetleri sınıfında görevine devam etmek istediği dikkate alındığında genel idare hizmetleri sınıfına geçirilmesine ilişkin işlemin hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle işlem iptal edilmiştir.

23. Söz konusu karara karşı temyiz yoluna başvurulmuş olup temyiz incelemesi henüz sonuçlanmamıştır.

B. İlgili Hukuk

24. 657 sayılı Kanun'un 72. maddesinin birinci ve ikinci fıkraları ile 76. maddesi, 25/6/1983 tarihli ve 18088 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmelik'in 1. ve 4. maddeleri.

25. 11/9/1992 tarihli ve 21342 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Emniyet Hizmetleri Sınıfı Mensupları Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin "Bölgelerde hizmet zorunluluğu" kenar başlıklı 5. maddesi şöyledir:

"Personelin, atandığı bölgede, bu Yönetmelik ile kalması öngörülen süreden önce alınmasını gerektiren bir sebep olmadıkça o bölge için tespit edilmiş süre kadar hizmet görmesi zorunludur."

26. Anılan Yönetmelik'in "Atama ve Yer Değiştirme İşlemlerine İlişkin Esas ve Usuller" başlıklı üçüncü bölümünün işlem tarihindeki hâliyle "Öncelik sırası" kenar başlıklı 12. maddesi şöyledir:

"Hizmetin aksatılmadan yürütülebilmesi için, bu Yönetmelikte belirtilen bölgelere yapılacak atama ve yer değiştirmelerde aşağıdaki esaslara sıra ile uyulur.

a) Hizmet bölümlerine ve ihtiyacına uygun kadro ve rütbelere,

b) İdari veya asayişle ilgili zorunlu sebepler,

c) Personelin, eşinin veya çocuklarının hayati önemi haiz sağlık durumları,

d) Personelin Atama İstek Formunda belirttiği yerler ile özel durumları (çalışma, öğrenim vb.)

27. Anılan Yönetmelik'in işlem tarihindeki hâliyle 18. maddesi şöyledir:

"Atamalar, emniyet ve asayişin zorunlu kıldığı sebepler dışında her yıl Mayıs ve Haziran aylarında bu Yönetmelikte gösterilen esaslara göre toplu olarak yapılır.

İkinci bölge görev sırası gelen personelin isimleri Genel Müdürlükçe en geç Şubat ayı sonuna kadar ilgili birimlere bildirilir. Bu personelin sayısı, ikinci bölgedeki personel ihtiyacı gözönünde bulundurularak tespit edilir.”

28. Anılan Yönetmelik'in işlem tarihindeki hâliyle 21. maddesi şöyledir:

“Emniyet Hizmetleri Sınıfına mensup olanların atama ve yer değiştirmeleri için yurdumuz birinci ve ikinci bölge olmak üzere iki hizmet bölgesine ayrılmıştır.

Her bölge, bölgeye dahil olan il ve ilçeler itibarıyla alt bölgelere ayrılmış ve bunlar ekli (1) sayılı cetvelde belirtilmiştir...”

29. Anılan Yönetmelik'in "Bölgeler ve hizmet süreleri" kenar başlıklı işlem tarihindeki hâliyle 23. maddesi şöyledir:

“Personelin bölgelere göre zorunlu hizmet süreleri;

a) Birinci bölgenin;

A- Alt bölgesine girenler 10 yıl,

B- Alt bölgesine girenler 8 yıl,

C- Alt bölgesine girenler 7 yıl,

D- Alt bölgesine girenler 6 yıl,

E- Alt bölgesine girenler 5 yıl,

F- Alt bölgesine girenler 4 yıl,

G- Alt bölgesine girenler 3 yıl,

b)(Değişik bent: 14/06/2010-2010/591 S.B.K Yön/3.mad.) İkinci bölgenin;

A- Alt bölgesine girenler 6 yıl,

B- Alt bölgesine girenler 5 yıl,

C- Alt bölgesine girenler 4 yıl,

D- Alt bölgesine girenler 3 yıl,

E- Alt bölgesine girenler 2 yıldır.

...

Personelin Yönetmelikte belirtilen süre kadar en az bir defa ikinci bölgede hizmet görmesi zorunludur.

Bu Yönetmelikte öngörülen mazeretler dahil, her ne sebeple olursa olsun ikinci bölge hizmetinden sarfınazar edilemez. Ancak, sağlık veya eş durumu sebebiyle ikinci bölgeye gidemeyeceği belgelenenler hakkında Yönetmeliğin 39 uncu maddesinin (a) ve (b) bentleri uygulanır.”

30. Anılan Yönetmelik'in "Bayan memurların zorunlu bölge hizmetleri" kenar başlıklı 25. maddesi şöyledir:

“Emniyet hizmetleri sınıfına mensup bayan personelden ikinci bölgede zorunlu hizmete tabi olacakların sayısı, söz konusu bölgede bayan personel çalıştırılması gereken birimlerin ihtiyaçları gözönüne alınarak tespit edilir ve atamaları bu Yönetmelikte belirtilen esas ve usullere göre yapılır”

31. Anılan Yönetmelik'in "Eş durumu bakımından yer değiştirme" kenar başlıklı 38. maddesi şöyledir:

"Emniyet Teşkilatında çalışan eşlerden birisi, kadro müsait olduğu takdirde diğerinin bulunduğu yere atanabilir.

Eşleri emniyet mensubu olmayanlar kadro müsait olduğu takdirde, kurumlar arası koordinasyon sağlanarak, bölge hizmet süresini aksatmamak kaydıyla, istekleri üzerine eşlerinin görevli bulunduğu yerlere de atanabilirler.

Eş durumu sebebiyle personel bir yerde, o bölge için tespit olunan hizmet süresinden en çok üç yıl fazla kalabilir."

32. Anılan Yönetmelik'in "Genel idare hizmet sınıfına atanma" kenar başlıklı 39. maddesi şöyledir:

"Personelin, sağlık ve eş durumu sebebiyle Yönetmeliğin 30, 37 ve 38 inci maddelerinde gösterilen usul ve esaslara göre erteleme ve yer değişikliği yapılır. Ancak;

a) Yönetmeliğin 34 üncü maddesinde sayılan hallerden biri sebebiyle başka bir ile atandıkları halde, kendisinin veya eş ve çocuklarının sağlık durumları sebebiyle atandığı yerde veya eski görev yerinin dışında bir bölgede görev yapamayacağı sağlık kurulu raporu ile belgelenenler, önceden adlarına tebligat yapılmak suretiyle doğrudan,

b) (Değişik bend: 15/02/2002 - 2002/3814 S.Yön./18. md.) Yer değiştirme işlemine tabi personelin kendisinin, eş veya çocuklarının sağlık özürleri sebebiyle en fazla 6 yıl, eş durumu sebebiyle 3 yıl ertelenebilme imkanı tanıyan 30 ve 38 inci maddelerdeki hükme rağmen, bu süreden fazla aynı yerde veya bölgede kalmak zorunda bulunanlar, kendilerine bildirilerek Emniyet Genel Müdürünün teklifi, Bakan'ın onayı ile Genel İdari Hizmetleri sınıfından bir göreve atanabilirler."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

33. Mahkemenin 12/1/2017 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları

34. Başvurucu 3/5/2013 tarihli atama işlemine karşı açtığı davada verilen yürütmeyi durdurma kararı üzerine görev yerinde kaldığını ancak daha sonra açılan davaların aleyhine sonuçlanması nedeniyle 2/4/2014 tarihinde ikinci kez atandığı Elazığ ilinde iki çocuğu ile birlikte yaşadığını, eşinin Elazığ'a 1.100 km uzaklıkta olan Kocaeli ilinde çalışmaya devam ettiğini belirtmiştir. Başvurucu, çalıştıkları kurumların koordineli yapacakları basit bir düzenleme ile aile bütünlüğünün sağlanması mümkün olduğu hâlde ayrı yaşamaya zorlandıklarını belirterek Anayasa'nın 20. ve 41. maddelerinde tanımlanan aile hayatına saygı ve ailenin korunması hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştü, yeniden yargılama yapılmasına karar verilmesi ile maddi ve manevi zararlarının tazmini talebinde bulunmuştur.

B. Değerlendirme

Kabul Edilebilirlik Yönünden

35. Başvurucu tarafından atama işlemi nedeniyle aile bütünlüğüne kamu gücü tarafından müdahale edildiği ileri sürülmüş olup bu husus Anayasa'nın 20. ve 41. maddelerinde yer alan aile hayatına saygı hakkı kapsamındadır.

36. Bu durumda incelenmesi gereken husus ailenin korunması ve aile hayatına saygı hakkından yararlanılmasına kamu gücünün işlem, eylem veya ihmali nedeniyle bir müdahalenin söz konusu olup olmadığıdır. Eğer bir müdahalenin varlığı tespit edilirse bu müdahalenin Anayasa'nın 13., 20. ve 41. maddelerinde öngörülen şartlara uygun olup olmadığı değerlendirilmelidir. Bu çerçevede müdahalenin hukuki dayanağının ve meşru bir amacının olup olmadığı ile ölçülü ve demokratik bir toplumda gerekli olup olmadığı hususlarının tartışılarak ihlal iddiası hakkında bir sonuca varılması gerekir (*Salih Karakoç*, B. No: 2013/2954, 19/12/2013, § 38).

37. Somut olayda başvuru; Emniyet Teşkilatı ikinci bölgede birinci kez zorunlu görev sırasının geldiği belirtilerek Elazığ İl Emniyet Müdürlüğüne atamasının yapıldığını, atama yapılırken kendisinin ve aile fertlerinin huzur ve refahının dikkate alınmadığını ileri sürmüştür.

38. Aile yaşamının temel unsuru, aile ilişkilerinin normal bir şekilde gelişebilmesi ve bu bağlamda aile fertlerinin birlikte yaşama hakkıdır. Bu hakkın kapsamının aile yaşamına saygı yükümlülüğünden ayrı düşünülmesi mümkün değildir (*Murat Atılgan*, B. No: 2013/9047, 7/5/2015, § 24; *Marcus Frank Cerny* [GK], B. No: 2013/5126, 2/7/2015, § 38).

39. Başvuru konusu olayda kamu gücü tarafından tesis edilen atama işleminin, doğrudan başvuruçunun aile hayatı yaşamasına izin vermeyen, bu hakkı engelleyen veya yasaklayan bir işlem niteliğinde olduğu söylenemez. Bununla birlikte başvuruçunun eşinin Deniz Kuvvetlerinde görevli olup Elazığ iline atanmasının mümkün olmadığı dikkate alınarak eşlerin sürekli olarak aynı ilde yaşamalarının oldukça güç olduğu, dolayısıyla kamu gücünün atama işleminin aile hayatı üzerinde ikincil olmakla birlikte önemli etkiler doğurduğu kabul edilmelidir. Bu nedenle dolaylı olmakla birlikte aile hayatına saygı hakkına müdahale edildiği sonucuna varılmalıdır.

40. Aile hayatına saygı hakkına yönelik bir müdahalenin varlığı tespit edildiğine göre müdahalenin hukuki dayanağının ve meşru bir amacının olup olmadığı ile demokratik bir toplumda gerekli ve ölçülü olup olmadığı hususlarının araştırılması gereklidir. (*Marcus Frank Cerny*, §§ 67-71).

41. Söz konusu atama işleminin 657 sayılı Kanun'un 72. ve 76. maddeleri ile Emniyet Hizmetleri Sınıfı Mensupları Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin 21., 23., 25. ve 38. maddeleri uyarınca tesis edildiği görülmüştür. Buna göre müdahalenin kanuni dayanağının mevcut olduğu anlaşılmıştır.

42. Anayasa'nın 5. maddesi uyarınca devletin; bireylerin temel hak ve hürriyetlerinin korunması ve gerçekleştirilmesi, toplumun huzur ve düzen içerisinde yaşamını sürdürmesi, kamu düzeninin korunması amacıyla ülke çapında güvenliği temin etmek yükümlülüğü olduğu açıktır. Bu yükümlülüğün yerine getirilmesi kapsamında ülkenin her yöresinde emniyet ve asayişin sağlanmasını teminen emniyet hizmetleri sınıfına mensup personele yukarıda belirtilen mevzuat uyarınca ülkenin birinci bölge ve ikinci bölge şeklinde belirlenen illerinde görev yapma yükümlülüğü getirilmiştir. Dolayısıyla polis memuru olarak görev yapan başvuruçunun aile hayatına söz konusu müdahalenin kamu düzeninin korunması ve kamu hizmetinin gereği gibi yürütülmesinin sağlanması amacını taşıdığı, bunun da Anayasa'nın 5. ve 20. maddeleri çerçevesinde meşru bir amaç olduğu sonucuna varılmıştır.

43. Bundan sonra müdahalenin temelini oluşturan meşru amaç karşısında, bireye düşen fedakârlığın ağırlığının gözönünde bulundurulması gerekmektedir. Bu

kapsamda somut olayda, atama işleminin başvuruçunun aile hayatı üzerinde meydana getirdiği olumsuz etkiler ile kamu hizmetinin etkin sunulması bağlamında kamu düzeninin ve başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunmasına yönelik genel yarar arasında adil bir denge gözetilip gözetilmediği değerlendirilmelidir.

44. Kişinin kamu görevlisi olması, kendisine sağladığı birtakım ayrıcalıklar ve avantajların yanında birtakım külfet ve sorumluluklara katlanmayı ve diğer kişilerin tabi olmadığı birtakım sınırlamalara tabi olmayı gerektirmektedir. Kişi, kamu görevine kendi isteği ile girmekle bu statünün gerektirdiği ayrıcalıklardan yararlanmayı ve külfetlere katlanmayı kabul etmiş sayılmakta olup kamu hizmetinin kendine has özellikleri, bu avantaj ve sınırlamaları zorunlu kılmaktadır (*İhsan Asutay*, B. No: 2012/606, 20/2/2014, § 38).

45. Bazı kamu görevlilerinin hizmetin niteliği gereği belirli aralıklarla başka yerlere atanmaları, bazılarının ise başka yer veya kurumlara atanmamaları zorunlu olabilir. Bu konuda idareye, belirli bir takdir alanı tanınması makul karşılanmalıdır. Kişilerin birtakım mazeretler çerçevesinde başka yere atama konusunda talep hakları var ise de atamaya ilişkin mazeretlerini değerlendirip karara bağlayacak olan idarenin kendi mevzuatı çerçevesinde ifa edilen kamu hizmetinin gerekleri, insan kaynaklarının verimli kullanılması, teşkilat yapısının elverişliliği ve benzeri faktörleri dikkate alınması kaçınılmazdır. Zira kamu hizmetinin sağlıklı ve kesintisiz bir şekilde yerine getirilmesi için gerekli tedbirleri almak, ilgili idarenin öncelikli görevi ve sorumluluğudur (*İhsan Asutay*, § 39).

46. Ülke çapında güvenliğin ve asayişin sağlanması ve korunmasında üstlendiği görev dikkate alındığında kamu hizmetinin etkin şekilde yürütülmesinin ve mesleki disiplinin sağlanması amacıyla Emniyet Genel Müdürlüğü personelinin diğer kişilerin tabi olmadığı bazı sınırlamalara tabi olmaları bir zorunluluktur. Dolayısıyla emniyet hizmetleri sınıfında istihdam edilen personelin nitelikleri ve yükümlülükleri konusunda idarenin daha geniş bir takdir yetkisine sahip olduğu kuşku yoktur. Bunun yanı sıra kişilerin zorunlu hizmete tabi olacaklarını ve yurdun tüm bölgelerinde görevlendirileceklerini bilerek polislik görevine girdikleri, yukarıda belirtilen ilgili mevzuatta emniyet hizmetleri sınıfına mensup personelin zorunlu atama işlemleri gerçekleştirilirken zorunlu görev sürelerinin il ve ilçelere göre açık olarak belirlendiği, personelin eş durumu, sağlık durumu gibi mazeretlerinin hangi durumlarda dikkate alınacağını ayrıntılı şekilde düzenlenmiş olduğu görülmektedir.

47. Polis memuru olan başvuruçunun ifa ettiği görev gereği ikinci bölge görevini yerine getirmekle yükümlü olduğu ve on beş yıllık görev süresince bu yükümlülüğünü yerine getirmemiş olduğu konusunda tartışma bulunmamaktadır. Yönetmelik'in 38. maddesinde eş durumu mazeretine dayalı olarak en fazla üç yıl erteleme yapılabileceği düzenlenmiş olmasına rağmen, idarenin daha önce eş durumu mazeretine dayalı olarak başvuruçunun ikinci bölge görevini dokuz kez ertelemiş olduğu ancak 2012 yılında polis memuru ve başpolis memuru rütbesindeki personele ikinci kez zorunlu şark görevi yükümlülüğünün getirilmesinin ardından söz konusu mevzuat gereğince başvuruçunun birinci kez ikinci bölge görevine atandığı, bu atama gerçekleştirilirken de atanmak istediği iller yönünden tercihlerinin dikkate alındığı görülmüştür. Ayrıca atama işlemi gerçekleştirilmeden önce Emniyet Genel Müdürlüğü ile Deniz Kuvvetleri Komutanlığının aile birliğinin korunması ve atama işlemleri bağlamında yazışmalar yaptıkları, Deniz Kuvvetleri Komutanlığınca başvuruçunun eşinin Elazığ iline nispeten yakın olan yerlere atanabileceğinin bildirildiği de dikkate

alınmalıdır. Bunun yanı sıra zorunlu görev süresinin bitiminde aile birliğinin tekrar tesisi de mümkündür. Tüm bu sebeplerle zorunlu görev kapsamında yapılan atamanın başvuruçunun aile yaşamına etkisi bakımından çekilmez bir ağırlık ve yoğunluk derecesine ulaşmadığı kanaatine varılmıştır. Dolayısıyla başvuru konusu işlemden açık ve görünür bir ihlal saptanmamıştır.

48. Açıklanan nedenlerle başvurunun diğer kabul edilebilirlik koşulları yönünden incelenmeksizin *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Başvurunun *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

B. Yargılama giderlerinin başvuruçusu üzerinde BIRAKILMASINA 12/1/2017 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Engin YILDIRIM

Üye
Recep KÖMÜRCÜ

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Muammer TOPAL

Üye
Recai AKYEL